

Beslutad av: Regionstyrelsen, 2020-11-10 § 334

Diarienummer: RS-2020-05321

Giltighet: från 2020-12-01 till 2025-12-31

Riktlinje

Ansvar för patientsäkerheten i Västra Götalandsregionen

Riktlinjen gäller för: Utförare av hälso- och sjukvård i egen regi

Innehållsansvar: Koncernstab hälso- och sjukvård

Dokumentet ersätter: Regionstyrelsens beslut "Lag om patientsäkerhet från 2011" 2010-12-14 § 310, dnr RS 00765-2010

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund.....	4
Fördelning av ansvar för patientsäkerhet.....	4
Mål för patientsäkerheten.....	4
Regionstyrelsen och utförarstyrelser.....	5
Respektive utförarstyrelse.....	5

Sammanfattning

Regionstyrelsen utövar ägarskap för Västra Götalandsregionens utförare av hälso- och sjukvård i egen regi. Regionstyrelsen fördelar i denna riktlinje det organisatoriska ansvaret för patientsäkerhet inom Västra Götalandsregionen:

- Ansvaret fördelas på regionstyrelsen och utförarstyrelser. Därutöver har hälso- och sjukvårdsstyrelsen ett ansvar enligt reglementet att besluta om riktlinjer och anvisningar för kvalitet och patientsäkerhet.
- Det övergripande målet för patientsäkerheten, nationellt och i VGR, är en hälso- och sjukvård som ges med högsta kvalitet och patientsäkerhet samt som alltid utgår från den enskilda personens behov och erfarenheter.
- De regiongemensamma målen bryts ner i respektive förvaltning utifrån lokala förutsättningar, för att ange vad förvaltningen behöver uppnå för att de regiongemensamma målen ska nås.
- Det systematiska patientsäkerhetsarbetet utgör en del av det övergripande ledningssystemet för hälso- och sjukvården i VGR fastställt av regionstyrelsen, Dnr RS 2020-05267.
- Riktlinjen utgår från de ansvar och åtgärder som beskrivs i patientsäkerhetslagen (2010:659).
- Regionstyrelsen och utförarstyrelser ansvarar utifrån patientsäkerhetslagen (inom respektive mandat) för att: vidta åtgärder som behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskador, ge patienter, närstående möjlighet att delta i patientsäkerhetsarbetet, dokumentera organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet och upprätta patientsäkerhetsberättelse.
- Utförarstyrelser ansvarar utifrån patientsäkerhetslagen för att: utreda/anmäla händelser som medfört eller hade kunnat medföra vårdskada till inspektionen för vård och omsorg, informera patient som drabbats av vårdskada, systematiskt omhändertagandet av klagomål och synpunkter och ge patienterna och deras närstående möjlighet att delta i patientsäkerhetsarbetet.

Bakgrund

Fördelning av ansvar för patientsäkerhet

Hälso- och sjukvårdsstyrelsen har ett övergripande ansvar för invånarnas tillgång till vård i VGR samt för sjukvårdens innehåll, kvalitet och tillgänglighet. Hälso- och sjukvårdsstyrelsen är enligt reglementet systemägare för den samlade regionfinansierade hälso- och sjukvården. Hälso- och sjukvårdsstyrelsen har i och med det ett ansvar att besluta om riktlinjer och anvisningar för kvalitet och patientsäkerhet.

Regionstyrelsen utövar enligt reglementet ägarskap för Västra Götalandsregionens utförare av hälso- och sjukvård i egen regi. Det innebär att regionstyrelsen har ett övergripande samordningsansvar utifrån ett helhetsperspektiv och för att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt. Ansvaret innefattar att säkerställa att utförarverksamheten efterlever fattade beslut om tillgänglighet, kvalitet och patientsäkerhet.

Regionstyrelsen fördelar i denna riktlinje det organisatoriska ansvaret för patientsäkerhet inom Västra götalandregionen. Riktlinjen ersätter beslut från november 2010, Dnr RS 00765-2010. Ansvaret fördelas mellan regionstyrelsen och utförarstyrelser.

Det systematiska patientsäkerhetsarbetet utgör en del av det övergripande ledningssystemet för hälso- och sjukvården i VGR fastställt av regionstyrelsen, Dnr RS 2020-05267.

Denna riktlinje utgår från de ansvar och åtgärder som beskrivs i patientsäkerhetslagen 2010:659 samt kompletterande författning av bestämmelserna i 3 kap. patientsäkerhetslagen om en vårdgivares skyldighet att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete (HSLF-FS 2017:40).

Mål för patientsäkerheten

Sverige har en nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet som gäller under åren 2020–2024, Dnr RS 2020-05675. Mottagare för den nationella handlingsplanen är hälso- och sjukvårdsstyrelsen utifrån rollen som systemägare för den samlade regionfinansierade hälso- och sjukvården.

Den nationella handlingsplanen är ett stöd för huvudmännen i arbetet med patientsäkerhet och utgör en nationell kraftsamling på området.

Det övergripande målet för patientsäkerheten, nationellt och i VGR, är en hälso- och sjukvård som ges med högsta kvalitet och patientsäkerhet samt som alltid utgår från den enskilda personens behov och erfarenheter.

De regiongemensamma målen bryts ner i respektive förvaltning utifrån lokala förutsättningar, för att ange vad förvaltningen behöver uppnå för att de regiongemensamma målen ska nås.

Regionstyrelsen och utförarstyrelser

Regionstyrelsen och utförarstyrelser ansvarar (inom ramen för sitt reglemente) för vårdgivarens skyldigheter avseende 1, 2, 4, 9, 10 §§, 3 kap patientsäkerhetslagen. Det innefattar kortfattat:

- planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) respektive tandvårdslagen (1985:125) upprätthålls
- vidta de åtgärder som behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskador
- ge patienter, närstående möjlighet att delta i patientsäkerhetsarbetet
- dokumentera organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet
- upprätta patientsäkerhetsberättelse

Respektive utförarstyrelse

Respektive utförarstyrelse ansvarar (skyldigheter) för vårdgivarens skyldighet enligt 3,5, 6, 7, 8 §§ 3 kap patientsäkerhetslagen. Det innefattar kortfattat:

- utreda händelser som medfört eller hade kunnat medföra vårdskada
- anmäla händelser som medfört eller hade kunnat medföra vårdskada till inspektionen för vård och omsorg
- anmäla om någon drabbats eller utsatts för risk att drabbas av annan allvarlig skada än vårdskada till inspektionen för vård och omsorg
- anmäla till inspektionen för vård och omsorg om person med legitimation för yrke inom hälso- och sjukvård kan utgöra fara för patientsäkerheten
- informera patient som drabbats av vårdskada
- systematiskt omhändertagandet av klagomål och synpunkter
- vårdgivaren ska ge patienterna och deras närstående möjlighet att delta i patientsäkerhetsarbetet.

Respektive utförarstyrelse ska informera regionstyrelsens förvaltning om anmälningar som avses i 5,6 §§ (anmälan vårdskada, annan skada).